

1. John Dewey (1859–1952), americký filozof, psycholog a sociolog, také přední osobnost americké pedagogiky, považoval za měřítko morálky

- (A) hledání a rozvíjení dobra vrozeného každému člověku.
- (B) užitečnost a praktickou účinnost.
- (C) boží zákony, sepsané sice lidmi, ale formulující základní hodnoty civilizace.

2. V které trojici se nesešly osobnosti podobných uměleckých profesí?

- (A) Vladimír Michálek, Václav Marhoul, Olga Sommerová.
- (B) Jiří Kylián, Eva Urbanová, Karel Heřmánek.
- (C) Květa Válová, Jaroslav Róna, Antonín Střížek.

3. Spor, hádka, ale i vědecká učená debata, sporná otázka nebo věc apod. se správně označuje termínem

- (A) kontraverze.
- (B) kontroverze.
- (C) kontraktace.

4. Talmud je

- (A) hebrejský název pro Pentateuch (Pět knih Mojžíšových), čili první část hebrejské Bible, jejíž studium je povinností každého zbožného Žida.
- (B) monumentální kolektivní dílo shrnující tradiční židovské učení, zejména právní a obřadní předpisy, mravní zásady, teologické otázky apod.
- (C) jazyk aškenázských Židů, jehož základem je středověká němčina se slovanskými a hebrejskými prvky a který se stal i jazykem spisovným, v němž vznikla mnohá literární díla.

5. K církevním řádům, které tradičně věnují zvláštní pozornost výchově mládeže, především patří

- (A) karmelitáni.
- (B) františkáni.
- (C) salesiáni.

6. Vznik sociologie jako vědy bývá většinou datován do

- (A) 30. let XX. století.
- (B) 30. let XIX. století.
- (C) 70. let XIX. století.

7. Elton Mayo (1880–1949) nepatří mezi

- (A) zakladatele tzv. industriální (průmyslové) sociologie.
- (B) vědce, kteří se zabývali vztahy mezi vzděláváním a výkonem pracovníků.
- (C) výzkumníky, kteří zkoumali vztahy v pracovních skupinách.

8. Rysem kreativity není

- (A) flexibilita.
- (B) senzitivita.
- (C) konvergence.

9. K hlavním křesťanským směrům vzešlým z reformace patří vyznání

- (A) kalvinské (kalvinistické) a luterské (luteránské), nikoli anglikánské.
- (B) kalvinské (kalvinistické), luterské (luteránské) a anglikánské.
- (C) luterské (luteránské) a anglikánské, nikoli kalvinské (kalvinistické).

10. Teorie znakových soustav, která se zabývá vlastnostmi znaků od primitivních přes přirozené jazyky až k formalizovaným soustavám, se obecně nazývá

- (A) sémantika.
- (B) syntax.
- (C) sémiotika.

11. Univerzitní extenze znamená, že univerzita

- (A) pořádá přednášky svých učitelů pro veřejnost.

- (B) kromě své pedagogické působnosti provádí též vědeckou a výzkumnou činnost.
- (C) rozšiřuje nabídku svých studijních programů a oborů.

12. Roger Bacon (1214–1296) nebyl

- (A) filozof a přírodovědec, první teoretik experimentální vědy.
- (B) vězněný pro kritiku církve.
- (C) pradědečkem Francise Bacona, filozofa a státníka, zakladatele empirismu.

13. Pojem „rozšířené vědomí“ je z hlediska psychologie možné definovat jako

- (A) kognitivní styl poznávání reálného světa.
- (B) pozornost, která je soustředěna na zdroj afektu.
- (C) zážitky překračující hranice empirického vědomí.

14. Trianonská smlouva, podepsaná po 1. světové válce na zámku Velký Trianon ve Francii,

- (A) zrušila všeobecnou vojenskou povinnost v Německu a vyměřila mu válečné reparace.
- (B) přiřkla Československu dosud sporná území v Lužici a na Těšínsku.
- (C) určila Maďarsku reparační povinnosti a stanovila početní stav a výzbroj maďarské armády.

15. Latinskému přísloví Quod licet Iovi, non licet bovi se nejvíce blíží české vyjádření

- (A) Štěstí chodí dokola, někdy sedne na vola.
- (B) Koho bozi milují, umírá mladý.
- (C) Co může pán, nemůže kmán.

16. Vztah mezi komunitami a sociálními skupinami nahlíží sociologie obvykle tak, že

- (A) se jedná o synonyma, o zaměnitelné pojmy.
- (B) sociální skupiny jsou jedním z druhů komunit.
- (C) jde o dva rozdílné typy sociálních seskupení.

17. V kontextu chování jedince v organizaci lze jeho sociální percepci chápat hlavně jako

- (A) vytváření si obrazu jednotlivých spolupracovníků.
- (B) rozkrývání v organizaci zavedených způsobů komunikace.
- (C) prezentaci vlastních kvalit a předností včetně pracovních.

18. Zikkurat je označení pro

- (A) člena teroristických oddílů, orientovaných nábožensky, ale současně též extrémně levicově, operujících v současné době především v Indonésii.
- (B) kultovní věžovitou stavbu, stupňovitě uspořádanou, rozšířenou hlavně v mezopotámské architektuře (zikkuratem byla např. též tzv. babylónská věž).
- (C) vysokého náboženského hodnostáře (hierofanta) v aztécké říši předkolumbovské doby, zodpovídajícího mj. za systém vzdělávání příslušníků vyšších vrstev.

19. Tzv. Římský klub představuje

- (A) mezinárodní organizaci založenou v Římě a soustřeďující přední světové vědce, kteří se zabývají analýzami a prognózami vývoje některých globálních problémů.
- (B) každé čtyři roky Římskou státní univerzitou pořádaný mezinárodní seminář historiků, kteří se specializují na některý z aspektů italských dějin.
- (C) neoficiální společenství filmových režisérů evropského původu, držitelů ceny Americké filmové akademie (Academy Award), tj. tzv. Oscara.

20. Rozhodněte, zda jsou následující výroky pravdivé:

- Učení je forma činnosti, při které může u člověka docházet ke změnám chování v souvislosti s jeho výsledky ve výuce.
- Učení je specifická činnost účastníka výuky v podmínkách vyučování řízeného lektorem.
- Učení je proces formující činnosti a vlastnosti člověka.
 - (A) Pouze jeden z uvedených výroků je nepravdivý.
 - (B) Všechny uvedené výroky jsou pravdivé.
 - (C) Pouze jeden z uvedených výroků je pravdivý.

21. Za zakladatele významného směru v psychologii zvaného behaviorismus je pokládán

- (A) J. B. Watson.
 - (B) V. M. Bechtěrev.
 - (C) G. W. Allport.
- 22. Teorie organizace a řízení pracuje též s koncepcemi motivace a hierarchie lidských potřeb, jejichž autorem je**
- (A) Edgar H. Schein.
 - (B) Abraham H. Maslow.
 - (C) Frederick W. Taylor.
- 23. Mezi představitele tzv. protosociologie nepatří**
- (A) Herbert Spencer.
 - (B) Thomas More (Morus).
 - (C) Francis Bacon.
- 24. Legendární francouzský válečník Napoleon I. Bonaparte vedle mnoha vítězství utrpěl i některé porážky, např. neuspěl v bitvě u**
- (A) Lipska.
 - (B) Marenga.
 - (C) Slavkova.
- 25. Exilová tibetská vláda se svým představitelem dalajlámou má sídlo**
- (A) ve Velké Británii.
 - (B) v Bhútánu.
 - (C) v Indii.
- 26. Francouzským výrazem chef d'oeuvre se obvykle označuje**
- (A) vrcholné, mistrovské umělecké nebo vědecké apod. dílo.
 - (B) dirigent, případně též vedoucí orchestru, hudební formace atp.
 - (C) šéf týmu, štábu, party atd. (i přeneseně: tj. ten, kdo rád rozkazuje, dává úkoly apod.).
- 27. Mezi představitele duchovních proudů tzv. osvícenství ve filozofii a literatuře nepatří**
- (A) Ludwig Feuerbach.
 - (B) Denis Diderot.
 - (C) Johann Gottfried von Herder.
- 28. V psychologickém pohledu jsou schopnosti**
- (A) periferní projevy reakcí.
 - (B) učením rozvíjené vrozené předpoklady pro výkony určitého druhu.
 - (C) stálé veličiny určující úroveň motivace.
- 29. Vláda Alexandra Velikého patří při rámcové periodizaci řeckých dějin do období**
- (A) byzantského.
 - (B) egejské kultury.
 - (C) helénistického (helénského).
- 30. Autorem studie, považované dnes v sociologických kruzích za již klasickou, Protestantská etika a duch kapitalismu byl**
- (A) Karl Marx.
 - (B) Max Weber.
 - (C) Émile Durkheim.
- 31. Přídavným jménem procovský se obvykle označuje**
- (A) projev povýšenectví, nadutosti.
 - (B) to, co je užíváno pro vlastní, domácí potřebu.
 - (C) vztah založený na bezpodmínečném podřízení se autoritě.
- 32. V 50. letech XX. století nebyly pracovní tábory sovětského vzoru pro politické vězně těžící uranovou rudu budovány**
- (A) u Příbrami.

- (B) u Jáchymova.
(C) u Kutné Hory.
- 33. Fylogeneze představuje**
(A) studium vývoje politických sňatků mezi příslušníky panovnických dynastií.
(B) vývoj druhu, časový sled ontogenezí.
(C) nauku o společenstvech rostlin.
- 34. Andragogika jako vědní a studijní obor je multidisciplinární, protože**
(A) ještě nenašla vlastní identitu.
(B) je to součást její strategie, jak se odlišit od pedagogiky.
(C) praktické otázky se nedají řešit v rámci jedné disciplíny.
- 35. Řízení lidských zdrojů se podle standardních přehledů vývoje personalistiky datuje od**
(A) 70. let XX. století.
(B) 80. let XX. století.
(C) 90. let XX. století.
- 36. C. G. Jung přinesl do psychologie pojem archetypů, které lze stručně definovat jako**
(A) anatomická rozdělení nervové soustavy.
(B) nežádoucí rysy osobnosti.
(C) obsahy tzv. kolektivního nevědomí, praobrazy.
- 37. Atentát na Reinharda Heydricha 27. května 1942 osobně provedli**
(A) Adolf Opálka a Jan Kubiš.
(B) Jozef Gabčík a Adolf Opálka.
(C) Jan Kubiš a Jozef Gabčík.
- 38. Opatřit dopis nebo spis či jiný písemný materiál dřívějším datem znamená jej**
(A) antidatovat.
(B) antedatovat.
(C) antidotovat.
- 39. Problematikou hraní sociálních rolí a rolíovými konflikty se zabývá**
(A) sociální psychologie, nikoli sociologie.
(B) sociologie, nikoli sociální psychologie.
(C) jak sociální psychologie, tak sociologie.
- 40. Významné osobnosti národního obrození a české literatury, Božena Němcová a Karel Havlíček Borovský, zemřely v relativně mladém věku, přičemž**
(A) Karel Havlíček zemřel o šest let dříve než Božena Němcová.
(B) Božena Němcová přežila Karla Havlíčka jen o pár měsíců.
(C) Božena Němcová zemřela v době, kdy žil Karel Havlíček v Brixenu.
- 41. Tezi „panta rhei“ údajně vyslovil**
(A) Erasmus Rotterdamský.
(B) Hérakleitos z Efesu.
(C) Giordano Bruno.
- 42. Chápání vzdělávání jako předpokladu ekonomické prosperity se v pedagogice ve větším rozsahu a systematictěji**
(A) začíná objevovat v době osvícenství.
(B) poprvé objevilo v 60. letech XX. století.
(C) dosud neobjevilo, neboť pedagogika se těmito otázkami v zásadě nezabývá.
- 43. Segment dalšího profesního vzdělávání nezahrnuje oblast edukačních aktivit nazývanou**
(A) rekvalifikační vzdělávání.
(B) občanské vzdělávání.
(C) normativní vzdělávání.
- 44. Personální politika organizace**

- (A) vyjadřuje dlouhodobé záměry organizace v personální oblasti, které mají napomoci dosažení cílů organizace.
- (B) je souborem zásad v oblasti personálního řízení, který určuje pravidla přístupu k řízení lidí v organizaci.
- (C) představuje souhrn opatření k uspokojování potřeb pracovníků.

45. Behaviorismus je psychologický směr zabývající se

- (A) otázkami chování subjektů.
- (B) zákonitostmi vnitřního vývoje psychiky individua.
- (C) důsledky aplikace (tj. chováním) psychologických teorií v jiných vědách o člověku (v sociologii, antropologii, pedagogice ad.).

46. Mezi české korunovační klenoty patří mj. Svatováclavská koruna, panovnické jablko a panovnické žezlo. Ohledně jejich stáří platí, že

- (A) koruna je starší než žezlo a jablko.
- (B) všechny tři insignie pocházejí v rozmezí několika let ze stejné doby.
- (C) žezlo je nejstarší, koruna s jablkem byly vyrobeny společně, ale v pozdějším století.

47. Argot je pojmenování pro

- (A) účastníka hrdinné výpravy pod vedením Iásonovým za zlatým rounem do Kolchidy.
- (B) jadrný, hrubý, sprostý výraz, nadávku.
- (C) mluvu některých sociálních skupin, která může být ostatním nesrozumitelná.

48. Z trojice uvedených sociologů je českého původu a v České republice převážně i působí

- (A) J. Keller.
- (B) Z. Bauman.
- (C) P. Berger.

49. Metodologický přístup Edmunda Husserla (1859–1938), kterým chtěl zkoumat jevy v tzv. čisté zkušenosti, se nazývá

- (A) fenomenologická redukce.
- (B) fenomenalistická indukce.
- (C) fenotypová dialektika.

50. Demokratizace vzdělávání znamená

- (A) umožnit vzdělávaným podílet se na řízení procesu výuky.
- (B) zaměření výuky na obsahy spojené s demokracií a jejími hodnotami.
- (C) zajištění rovnosti šancí v přístupu ke vzdělávání.

51. Psychologie pojímá situaci frustrace jako situaci

- (A) překonání překážky.
- (B) bariéry.
- (C) časové analýzy.

52. Albrecht (Václav Eusebius) z Valdštejna

- (A) podlehl dlouhodobé chorobě 1682 v Jičíně.
- (B) zemřel násilnou smrtí 1634 v Chebu.
- (C) byl zavražděn svými důstojníky 1643 v Olomouci.

53. Student této fakulty Jan Palach (*1948) se na protest proti sovětské okupaci a nastupující „normalizaci“ manifestačně upálil na Václavském náměstí v Praze roku

- (A) 1969.
- (B) 1970.
- (C) 1968.

54. Za polyhistora bývá obvykle označován

- (A) jedinec s velkým, širokým vzděláním, znalec několika vědních oborů.
- (B) vědec specializující se na dějiny vývojových linií vzniku člověka.
- (C) odborník zabývající se současně několika rozdílnými historickými epochami.

55. Z pohledu sociologie je rodina poměrně specifický sociální útvar,

- (A) takže ji nelze chápat jako sociální skupinu.
- (B) ale i přesto ji lze považovat za sociální skupinu.
- (C) který lze nahlížet jako sociální skupinu pouze v případech empirických výzkumů.

56. Lyceum není

- (A) studium na středověkých školách navazující na trivium (na gramatiku, logiku, rétoriku).
- (B) zastaralé označení někdejších dívčích středních škol.
- (C) gymnázium v Athénách, později Aristotelova filozofická škola.

57. Tzv. škola lidských vztahů

- (A) nepatří do vývoje managementu.
- (B) patří do vývoje managementu první poloviny XX. století.
- (C) patří do vývoje managementu druhé poloviny XX. století.

58. Vztah mezi významnými osobnostmi psychologie S. Freudem a C. G. Jungem lze vyjádřit v zásadě tak, že

- (A) zpočátku svých vědeckých kariér se neznali, ale později se stali názorovými soupeřícími.
- (B) Freud byl původně stoupencem Junga, ale později se od něho názorově odklonil.
- (C) Jung byl původně stoupencem Freuda, ale později se od něho názorově odklonil.

59. Učitel, vychovatel, taktéž domácí učitel a zastaralé učitelský pomocník se nazýval

- (A) provinciál.
- (B) pretendent.
- (C) preceptor.

60. Posilování rozhodovacích pravomocí zaměstnanců včetně jejich odpovědnosti a samostatnosti bývá označováno výrazem

- (A) manpower.
- (B) outsourcing.
- (C) empowerment.